

MEMORANDUM GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN MECHELEN

MONDIAAL BELEID : 2025 EN VERDER

Op 14 oktober 2018 trekt de kiezer opnieuw naar de stembus om lokale bestuurders aan te duiden. Wij, vrijwilligers van de noord-zuidbeweging en andere geëngageerde burgers hebben nagedacht over onze visie op het Mechels beleid. Dit vinden we belangrijk, want een duurzame en solidaire samenleving begint op lokaal niveau, de plek waar mensen samen leven, wonen, naar school gaan en werken.

Door de technologische evolutie en de globalisering leven we meer dan ooit in een mondiale samenleving. Het internet en de (sociale) media tonen ons hoe het er wereldwijd aan toe gaat en dat leerde ons dat mondiale problemen niet enkel problemen van het Zuiden, het Westen of van waar ook zijn. We zijn allemaal verbonden. Beslissingen hier hebben invloed op het leven van mensen en werken leefmilieu aan de andere kant van de wereldbol en omgekeerd.

Met andere woorden, het is nog nooit zo belangrijk geweest om bij elke beleidskeuze die we maken, een mondiale bril op te zetten.

In dit memorandum geeft de Mondiale Raad Mechelen aanbevelingen voor een sterk lokaal mondiaal beleid voor de volgende legislatuur in gemeenten en steden.

AANBEVELING 1: MECHELEN BETREKT ALLE BELEIDSDOMEINEN BIJ MONDIAAL BELEID

In september 2015 ondertekende België de Agenda 2030, de ambitieuze duurzaamheidsagenda van de Verenigde Naties. Deze agenda, ook wel bekend als de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (hierna SDGs), bevat zeventien concrete doelstellingen om te komen tot een meer rechtvaardige, duurzame en vreedzame wereld tegen 2030. Ze focussen op armoedebestrijding, onderwijs, water, gendergelijkheid, duurzame consumptie en productie, klimaatverandering, ongelijkheid, vrede, enzovoort. De realisatie van de doelstellingen is een opdracht voor iedereen, in alle landen, voor alle overheidsniveaus en voor alle burgers.

De gemeenteraadsleden in Mechelen die na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 aan het roer zullen staan bepalen het lokale beleid van 2020 tot en met 2025. Zij moeten er mee op toezien dat onze stad bijdraagt om de doelstellingen te behalen. Het is dus belangrijk dat de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen een ambitieuze lokale invulling krijgen.

De zeventien SDGs hebben het potentieel om armoede en onrechtvaardigheid te bestrijden op een structurele en omvattende manier. Daarvoor is het **belangrijk dat de Agenda 2030 niet enkel opgenomen wordt in het beleidsdomein Noord-Zuid, maar in de beleidsplannen van alle diensten van Mechelen.** Ook andere beleidsdomeinen dragen met hun keuzes over aankoop, investeringen in mobiliteit, energievoorziening, infrastructuur, ruimtelijke ordening, enzovoort bij tot een duurzamere gemeente in een duurzamere wereld. Het wordt noodzakelijk dat het volledige college van burgemeester en schepenen zich schaaft achter de Agenda 2030 als rode draad voor de nieuwe beleidsplannen.

Daarnaast is het belangrijk dat het bestuur **sterke externe partnerschappen** aangaat. De Agenda 2030 is uitdagend en vraagt gedurfde keuzes. Er is ontzettend veel expertise in het maatschappelijke middenveld en bij bedrijven. Een gemeente kan enkel winnen door naar hen te luisteren en hen te betrekken bij en te bevragen over de opmaak van het beleid. Bovendien vergroot een participatieve beleidsopmaak het draagvlak voor de beleidskeuzes.

SLEUTELAANBEVELINGEN

- Het college van burgemeester en schepenen gebruikt de **Agenda 2030 als leidraad voor de opmaak van de beleids- en beheercyclus 2020-2025**. De doelstellingen worden transversaal binnen de beleidsdomeinen vastgelegd en gedragen.
- **Mechelen gaat in gesprek met het middenveld** voor de opmaak en uitvoering van haar beleid en toont ambitie voor 2025 en verder. **Voor ontwikkelingssamenwerking blijft de Mondiale Raad het aangewezen adviesorgaan en de bevoorrechte gesprekspartner.**
- **Mechelen neemt haar rol op in de realisatie van de SDGs en weegt op het internationale beleid door samen te werken met andere steden en gemeenten.** Dit kan door onderling ervaringen uit te wisselen, door zich actief te verenigen in brede netwerken (bv. Eurocities¹) en door een signaalfunctie op te nemen en zich samen met andere gemeenten en steden achter lokale campagnes te scharen (bv. TTIP-vrije gemeente², FairTradeGemeente, klimaatneutrale gemeente).

AANBEVELING 2: MECHELEN VOORZIET MENSEN EN MIDDELEN

De Verenigde Naties berekenden dat de totale investeringskost voor de realisatie van de Agenda 2030, 2,5 triljoen US dollar bedraagt. Gemeenten en steden dienen daar aan bij te dragen. Hiermee moeten ze rekening houden bij de opmaak van hun begroting 2020-2025. Een degelijk beleid veronderstelt bovendien de nodige mensen en middelen om het uit te voeren. **Het is belangrijk om een interne werkgroep of een 'mondiale ambtenaar' aan te stellen die de coördinatie kan opnemen** en de vele bestuurlijke initiatieven, de begroting en de transversale samenwerking tussen de diensten bewaken.

De ontwikkelde landen moeten hun verbintenissen aangaande officiële ontwikkelingshulp ten volle implementeren waaronder de verbintenis om 0,7% van hun bruto nationaal inkomen te besteden aan ontwikkelingssamenwerking. **Mechelen moet bijgevolg een voldoende hoog budget voor ontwikkelingssamenwerking voorzien om te investeren in projecten en initiatieven in het Zuiden en om organisaties te ondersteunen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling wereldwijd.**

Bij de besteding van de budgetten voor ontwikkelingssamenwerking is het wenselijk om de uitgaven voor de noord- en zuidwerking evenwichtig te blijven verdelen.

We bevelen een evenwichtige verdeling tussen volgende luiken aan:

- Noordwerking
  - ✓ Educatie en sensibilisering over mondiale thema's
  - ✓ Werkingsmiddelen voor noord-zuidorganisaties en de Mondiale Raad
  - ✓ 11.11.11 als gemeenschappelijke campagne van de noord-zuidbeweging (of een nominatieve bijdrage aan 11.11.11 als koepelorganisatie)

¹ EUROCITIES is the network of major European cities. Our members are the elected local and municipal governments of major European cities. http://www.eurocities.eu/eurocities/about_us

² <http://nottip.be/verklaring-van-barcelona/#> In Barcelona zijn ongeveer 40 burgemeesters en wethouders van Europese lokale autoriteiten verzameld om de stemmen van de lokale overheden met betrekking tot TTIP, CETA en Tisa te laten gelden. Deze dag werd afgesloten met de goedkeuring van de "Verklaring van Barcelona" over TTIP en CETA-vrije zones

- Zuidwerking

- ✓ Steun aan structurele hulp en de programma's van ngo's
- ✓ Steun aan projecten van 4de Pijlers
- ✓ Noodhulp en visie over noodhulp

De beleidsvisie voeden vanuit de lokale realiteit en met participatie en inspraak van de Mondiale Raad is onontbeerlijk. Momenteel verwacht het bestuur dat leden van de Mondiale Raad zich actief inzetten om het beleid te ondersteunen maar wat dat concreet inhoudt, was nooit duidelijk. Het mondiaal beleid van de Stad en de eigen activiteiten van de leden van de Mondiale Raad bleven teveel aparte dynamieken en waren soms moeilijk te verzoenen. De Mondiale Raad pleit er daarom voor, om de koppeling van de keuze van een mondiaal thema aan het bekomen van subsidies voor Zuidwerking, kritisch en in overleg met de Mondiale Raad te herzien.

SLEUTELAANBEVELINGEN

- **Mechelen stelt een interne werkgroep rond SDGs samen en een mondiale ambtenaar aan om het overzicht van de bestuurlijke initiatieven te bewaken en te coördineren. Mechelen zorgt voor de inzet van voldoende logistiek en beleidsondersteunend personeel dat zowel over de tijd als over de expertise beschikt rond SDG's en ontwikkelingssamenwerking.**

- **Mechelen behoudt een apart budget voor ontwikkelingssamenwerking** voor de ondersteuning van projecten in het Zuiden en om lokale organisaties te ondersteunen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling wereldwijd. **Er wordt een groeipad behouden in het budget voor ontwikkelingssamenwerking, in consensus met de Mondiale Raad, vertrekkende van het bedrag uitgegeven aan ontwikkelingssamenwerking in 2018.** Mechelen blijft bovendien transparant over de uitgaven die onder ontwikkelingssamenwerking vallen.

- **Mechelen bouwt verder in samenspraak met de Mondiale Raad aan een evenwichtig subsidiereglement** voor de verdeling van de beschikbare publieke middelen voor ontwikkelingssamenwerking.

AANBEVELING 3: MECHELEN IS EEN MONDIALE GEMEENTE

We stipten het al enkele keren aan: door de globalisering is de wereld dichter bij huis dan ooit. We zijn ons bewust van de gevolgen die de klimaatverandering met zich meebrengt, van de grote ongelijkheden die bestaan binnen landen, maar ook tussen landen onderling, en van het recordaantal mensen die sinds de Tweede Wereldoorlog hun land ontvluchtten door conflicten en oorlogen. **Als Mechelen wil bijdragen aan een duurzame wereld zal het verantwoordelijkheid moeten opnemen voor mondiale uitdagingen.** In de Agenda 2030 horen bij elke doelstelling duidelijke interne en internationale subdoelstellingen. Vier inhoudelijke aspecten zijn essentieel om een lokaal mondiaal beleid te realiseren:

1. Mechelen sensibiliseert over internationale onrechtvaardigheid en het belang van duurzame ontwikkeling.

Een heldere communicatie over en juiste beeldvorming van de mondiale uitdagingen die voor ons liggen, bevorderen een correcte houding en inzichten omtrent duurzame ontwikkeling en (inter)nationale solidariteit. Die solidariteit en het draagvlak voor duurzame verandering kunnen enkel tot stand komen indien de Mechelaars zich voldoende bewust zijn van de oorzaken van de huidige ongelijkheden, de impact van hun eigen gedrag en de structurele veranderingen die nodig

zijn. Daarvoor is het **essentieel dat Mechelaars toegang hebben tot correcte informatie, dat ze via laagdrempelige activiteiten betrokken raken bij mondiale thema's en dat ze mee nadenken over en mee werken aan oplossingen.**

Mechelen kan sensibiliseren via verschillende inrijpoorten. Er zijn de beschikbare gemeentelijke kanalen om te communiceren: de gemeentewebsites (Mechelen Mondiaal), De Nieuwe Maan of vlaggen en affiches aan het gemeentehuis. Maar ook cultuur is communicatie: tentoonstellingen over actuele thema's in de bibliotheek of mondiale voorstellingen in het cultureel centrum zijn mogelijkheden om mensen te bereiken. En laat ons blijven werken om duurzame ontwikkeling op de agenda van kinderen en jongeren te plaatsen (vb. workshop dag voor Scholen en samenwerking met jeugdorganisaties). De meeste organisaties die duurzaamheid een warm hart toedragen, bieden educatieve pakketten of spellen aan voor de jongsten onder ons.

2. Mechelen erkent de toegenomen diversiteit en implementeert een menswaardig lokaal migratie- en diversiteitsbeleid

Zowel in eigen land, maar zeker ook in landen waar conflictsituaties de bovenhand nemen, blijft het belangrijk dat we ijveren voor vreedevolle samenlevingen. Fundamentele vrijheden moeten wereldwijd beschermd worden en geweld en corruptie teruggedrongen. **Het is belangrijk dat Mechelen blijft inzetten op sociale cohesie, met bijzondere aandacht voor samenleven in de publieke ruimte.** Onze wijken kennen meer en meer diversiteit. In plaats van deze realiteit te negeren of angstig te willen tegenhouden en terugdringen, kunnen we dit omarmen en erkennen dat zich vrij verplaatsen een fundamenteel recht is. Het is belangrijk dat Mechelaars weten en begrijpen waarom mensen naar onze contreien migreren. In een wereld die in snel tempo verandert en globaliseert is dit van vitaal belang. Mechelen kan hier een belangrijke rol in opnemen door eerlijk te communiceren over de redenen waarom mensen migreren. **Mechelen heeft de taak om te blijven zorgen voor een menswaardig lokaal migratiebeleid** dat mensen die hier toekomen, meestal na een moeilijke tocht, een warme welkom biedt. Daarin is het centraal om in dialoog te blijven gaan en waar mogelijk samen te werken met middenveldorganisaties zoals vb. Welcome in Mechelen, Voice,...

3. De stad Mechelen werkt aan haar eigen duurzaamheidsimpact op de rest van de wereld

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen gaan over economische, sociale en ecologische vooruitgang en deze drie dimensies zijn niet van elkaar los te koppelen. Als we de sociale en economische vooruitgang alle kansen willen geven, moeten we ingrijpende maatregelen nemen om onze manier van leven af te stemmen op de grenzen van onze planeet.

De klimaatverandering treft ons allemaal, maar de ontwikkelingslanden het hardst. Daar ondervinden mensen nu al elke dag de gevolgen van aanhoudende droogte, overstromingen en extreme weersomstandigheden. Nochtans dragen deze landen amper bij tot de opwarming van onze aarde. **Mechelen kan bijvoorbeeld banken en pensioenfondsen aanmoedigen om investeringen in fossiele brandstoffen stop te zetten ten voordele van hernieuwbare energie.** Ze kan er ook voor kiezen om enkel nog via **ethische beleggingsfondsen** te bankieren. Daarnaast dient **Mechelen haar engagementen om haar CO2-uitstoot aanzienlijk te verminderen, verder te zetten** (zoals vooropgesteld in het 'Burgemeestersconvenant' dat Mechelen ondertekende).

Meer dan de helft van de wereldbevolking woont vandaag in steden. Tegen 2050 zal dat stijgen tot 70%. Steden in de hele wereld denken na over deze immense uitdaging. Ze ontwikkelen steeds vaker een voedselbeleid voor hun stad. Daar ligt een kans voor boeren in stedelijk, voorstedelijk en landelijk gebied. **Mechelen kan ook een voedselbeleid uitwerken om onze groeiende stad**

duurzamer te voeden en ondersteuning te bieden aan diegenen die zich daarrond engageren (lokale landbouwers, distributie,...).

Mechelen dient eveneens voluit te kiezen voor een duurzaam aankoop- en investeringsbeleid. De inkomensongelijkheid moet naar omlaag en er moet werk worden gemaakt van sociale bescherming, waardig werk, rechtvaardige fiscaliteit en eerlijke handel. Op wereldvlak is er nood aan een betere regulering van de handel, financiële markten en instellingen en aan een versterkte en eerlijkere positie van de ontwikkelingslanden in de mondiale besluitvorming. Alleen zo kunnen we gelijkheid tussen landen bewerkstelligen en duurzame welvaart voor iedereen verzekeren. **Mechelen dient dus strenge duurzaamheidscriteria op te nemen in haar aankoopbeleid en die voorrang geven op 'de laagste prijs' bij haar gunningen.** Zo stimuleert ze bedrijven die willen meedingen met openbare aanbestedingen om hun productie duurzamer te maken. Strenge duurzaamheidscriteria nemen zowel sociale als ecologische impact in aanmerking. Ze omvatten de arbeidsomstandigheden, gendergelijkheid, sociale bescherming en milieu-impact gedurende de volledige levenscyclus van een product. Er bestaan verschillende labels op de markt (Fairtrade, Fair Wear Foundation, enzovoort) en er zijn veel deskundige organisaties (Oxfam-Wereldwinkels, enzovoort) die gemeenten kunnen ondersteunen. Ook bij VVSG kan de gemeente terecht voor begeleiding bij een duurzaam aankoopbeleid. Deelname aan verschillende middenveldcampagnes (Schone Kleren Campagne, FairTradeGemeente, enzovoort) kan het traject en de bewustmaking vergemakkelijken.

SLEUTELAANBEVELINGEN

- **Mechelen sensibiliseert over internationale onrechtvaardigheid** en het belang van **duurzame ontwikkeling**.
- **Mechelen blijft onverminderd investeren in een menswaardig en samenhangend migratie- en integratiebeleid.** Naast noodzakelijke maatregelen op Europees, Federaal en regionaal niveau, speelt ook het lokale beleidsniveau daarin een belangrijke rol. Daarin is het centraal om in dialoog te gaan en waar mogelijk samen te werken met middenveldorganisaties zoals vb. Welcome in Mechelen, Voice,...
- **Mechelen dient haar engagementen om haar CO2-uitstoot aanzienlijk te verminderen voort te zetten** (zoals vooropgesteld in het 'Burgemeestersconvenant' dat Mechelen ondertekende).
- **Mechelen hanteert een meer transparant aankoopbeleid en werkt hierover intensiever samen met het middenveld.** Het is momenteel niet duidelijk welke diensten zich precies aan wat moeten houden m.b.t. duurzame aankopen. Er dienen genoeg controlemechanismen te zijn om tot een geloofwaardig beleid te komen (vb. een jaarlijks rapport aan de Mondiale Raad).
- **Mechelen gaat voluit voor een verbreding en verdieping van haar erkenning als Fair Trade Gemeente.** Ze heeft de ambitie om dit als eerste in Vlaanderen te realiseren.
- **Mechelen voert een actief beleid om pioniers en trekkers (ondernemers, scholen, verenigingen, stadsdiensten, ...) in het kader van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen binnen de gemeente in de kijker te zetten en deze te ondersteunen.** Het faciliteert de opstart of doorgroeien van hun initiatieven. Het ontwikkelt hiertoe een sterk merk en promoot dit actief.